

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Psihologie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- În mod obișnuit, starea de oboseală poate duce la:
 - creșterea receptivității față de stimuli și creșterea intensității senzațiilor corespunzătoare
 - creșterea receptivității față de stimuli și scăderea intensității senzațiilor corespunzătoare
 - scăderea receptivității față de stimuli și creșterea intensității senzațiilor corespunzătoare
 - scăderea receptivității față de stimuli și scăderea intensității senzațiilor corespunzătoare
- Se formează prin acțiunea directă a stimulilor asupra analizatorilor:
 - gândurile
 - reprezentările
 - pasiunile
 - percepțiile
- Reprezentarea structurii anatomice a organismului uman îl poate ajuta pe medic să înțeleagă o dereglare funcțională a acestuia și să pună un diagnostic corect, pentru că imaginea furnizată de reprezentare este:
 - panoramică
 - abstractă
 - contextuală
 - simplă
- Filosoful antic Socrate, condamnat la moarte pentru ideile sale, a avut prilejul să evadeze din închisoare și să-și salveze astfel viața, dar a refuzat. Acest exemplu arată că Socrate a acționat:
 - din interes
 - din convingere
 - pentru a-și satisface o trebuință primară
 - din instinct
- Maria și-a dat seama că prietena ei este bine dispusă, deoarece trăirile afective:
 - se pot converti unele în altele
 - se exteriorizează
 - nu persistă în timp
 - sunt specific umane
- În timp ce rezolvă tema la chimie, Andrei întâlnește o problemă mai dificilă și își spune: "trebuie să fiu atent, să nu greșesc la calcule". Forma atenției prezentă în exemplul de mai sus este cea:
 - involuntară
 - voluntară
 - postvoluntară
 - expectativă

7. Cristian a depus un efort considerabil pentru a rezista tentației de a paria pe echipa favorită, deoarece luase decizia de a renunța definitiv la pariuri. Procesul psihic implicat, cu precădere, în exemplul de mai sus este:
- voința
 - imaginația
 - memoria
 - afectivitatea
8. Reprezintă un factor care favorizează creativitatea:
- gândirea convergentă
 - motivația extrinsecă
 - gândirea divergentă
 - un nivel de aspirație scăzut
9. Forma motivației de care dă dovadă un elev care dorește să devină medic pentru că vrea să aline suferința oamenilor bolnavi este:
- distributivă
 - negativă
 - intrinsecă
 - convergentă
10. Dezgustul pe care, pentru câteva clipe, îl poate resimți o persoană atunci când vede că cineva aruncă resturi menajere pe trotuar, deși se află la câțiva metri de un coș de gunoi, este un exemplu de:
- emoție
 - sentiment
 - pasiune
 - dispoziție pozitivă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate operații ale gândirii, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Comparația	1. Poate avea drept finalitate evidențierea asemănărilor și deosebirilor dintre două sau mai multe ipostaze ale aceluiași obiect.
b. Generalizarea	2. Constă în descompunerea în plan mintal a unui obiect în părțile sale componente și evidențierea rolului acestora în structura obiectului respectiv.
c. Sinteza	3. Este operația inversă analizei, care reassemblează părțile într-un tot unitar.
d. Analiza	4. Presupune extinderea însușirilor extrase, cu ajutorul abstractizării, la o întreagă clasă de obiecte sau fenomene.
	5. Este precedată de schematizarea concret-intuitivă de la nivelul reprezentării.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Anumite funcții ale limbajului, precum cea simbolic-reprezentativă, expresivă, dar mai ales cea ludică sau de joc se bazează în mod direct pe imaginație.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
2. Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu prin care să ilustrați unul dintre procedeele imaginației. **4 puncte**
4. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, faptul că monologul, ca formă a limbajului oral, este mai dificil de susținut decât dialogul. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

Eufrosin Poteca a dus o viață de filosof singuratic, într-o epocă în care toată lumea din jurul său, încurajată de perspectiva prefacerilor politice care mijeau la orizont, fierbea de dorința să-și ridice situația prin cultivarea prietenilor, sau prin organizarea de partide, în vederea participării la conducerea statului. N-a făcut parte din niciun partid și poate nici prieteni sinceri n-a avut. Încălinat să asculte numai de convingerile izvorâte din propria conștiință și de nimic altceva, el era predestinat singurătății. [...] Era un supus slujitor al învățaturii creștine; era, desigur, cel mai competent din timpul său în cunoștințe de teologie, dar pentru dânsul învățătura creștină se întemeiază pe conștiința dreptății și a libertății și, deci, cine își zice creștin, își impune datoria să practice dreptatea și libertatea, ceea ce nu era tocmai pe placul proprietarilor latifundiari, care-și munceau moșiile nedreptățind pe țărani, având pe deasupra și țigani robi. [...] Era, de asemenea, un suflet revoluționar, format la școala revoluționară, din care ieșise și Tudor Vladimirescu, dar el era un revoluționar care voia schimbarea năravurilor, abrogarea legilor nedrepte, împrăștierea luminii la sate, iar nu simpla înnoire a oamenilor din dregătoriile statului. Tocmai aceasta din urmă însă era dorită de cei mai mulți dintre contemporanii săi. Singurătatea pândește pe Eufrosin Poteca la fiecare pas, fiindcă ea era cerută de propria sa fire. Ea l-a și stăpânit foarte curând în chip desăvârșit.

(C. Rădulescu-Motru, Mărturisiri)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Eufrosin Poteca. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că Eufrosin Poteca era o persoană care își dorea să obțină o funcție de conducere în stat? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează, cu privire la Eufrosin Poteca, faptul că acesta *era un suflet revoluționar*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui Eufrosin Poteca, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *caracteristicile personalității sunt rigide și nu pot fi restructurate în niciun fel*. **4 puncte**